

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED, Szerkesztőség: Somogyi ucca 22., I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal: Kölcsházy utca és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 13-06. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged

Szerda, 1934 június 27.

Ara 12 fillér

X. évfolyam, 145. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3.20 Vidéken és Budapesten 3.60, külföldön 6.40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 12, vasár- és ünnepnap 20 fill. Hirdetések felvétele tartja szerint. Megjelentek hétfő kivételével naponta reggel

A Somogyi Szilveszter-alapítvány

A szerdai közgyűlés tárgysorozatán szerepel az az előterjesztés is, amely a Somogyi Szilveszter emlékére tett huszezer pengős alapítvány kamatainak sorsát kívánja meghatározni.

Amikor a város Somogyi Szilveszter emlékére alapítványt rendelt, akkor Somogyi Szilveszter emlékének akart áldozni. Az alapítvány kamatait olyan célra kell felhasználni, ami kapcsolatos a boldogemlékü polgármester életével és alkotásaival. A városi közigazgatás volt az a tér, ahol Somogyi Szilveszter alkothatott, a város közigazgatásában lett a polgármesterek között is tekintélyben és alkotóerőben a legelső. Ezt az életet s ennek az életnek alkotásait az alapítvány kamataival akkor lehet a legméltóbban emlékeztetni, ha az alapítvány a városi közigazgatás színvonalának emelésére szolgál.

A városnak vannak kitűnő tisztviselői, akik soha, vagy alig voltak a város határain kívül. Amikor még az állásszerzés nem volt olyan kétségbeejtően nehéz, mint amilyen most, az ifjú, aki letette a doktorátust s megszerezte azt a minősítést, ami a közigazgatási pályához szükséges volt, a még nedves doktori diplomával jelentkezett közigazgatási szolgálatra s azután a ranglétrán s szerencsés választásokkal kezdett pályáján felfelé emelkedni, anélkül, hogy megismerkedhetett volna Szegeden kívül más várost is s hogy elsajátított volna a magyaron kívül más nyelvet. A várospolitikai építő munkáját a város tisztviselőinek kell elvégezni, de a jövőnk alkotók terveit nem készíthetik el azok, akiknek minden tudásuk, minden ismeretük, minden tapasztalatuk a körtöltésen belüli forrásból táplálkozik. Városismeretre és nyelvismeretre multhatatlan szüksége van a városi tisztviselőknek, de a városnak erre még sokkal nagyobb szüksége van, mint a tisztviselőknek. Nem akarjuk tulbecsülni a reprezentálást, de vannak alkalmak, amikor a városnak megfelelő képviselők sokat, nagyon sokat használhat a városnak. Reprezentálhat-e a vezető tisztviselő, akinek tolmácsra van szüksége, akármilyen más országból származik is a város vendége?

Az elhalt polgármester emlékére szánt alapítványt akkor használjuk fel rendeltetéséhez s az általa szolgált kegyeleti érzéshez legméltóbban, ha általa emelni igyekszünk annak a városnak közigazgatását, melynek két évtizeden keresztül Somogyi Szilveszter volt a polgármestere. Az alapítvány kamatait használjuk fel tehát arra, hogy évenként egy fiatal városi tisztviselőt három-négy havi tartózkodásra küldjünk ki a külföldre. Ennek a külföldi utnak két célja lenne, az egyik az, hogy egy idegen nyelvet elsajátíthatna az a városi tisztviselő, aki azzal a nyelvvel már itthon foglalkozott, tökéletesíteni tudná négy hónapi külföldi tartózkodással minden évben egy városi tisztviselőt abban az idegen nyelvben, amit itthon már tanult s ezenkívül minden évben megismerkedhetne egy külföldi város közigazgatásával, a közigazgatásnak egy-egy új ágazatával, új intézményével, vagy új alkotásaival. Egyik évben megtanul-

ná az egyik városi tisztviselő, hogy például Rómában a közmunkákat hogyan szervezik meg, a másik évben, másik tisztviselő azt, hogy Bécsben a községi lakáspolitikát mit alkotott, a harmadik, hogy Drezdában mit tett a város a zenekultúráért, a negyedik, hogy Koppenhágában hogyan szervezték meg a kisbirtokosok értékesítő szövetkezeteit, az ötödik, hogy Zürichben hogyan igazgatják a közüzemeket s ki tudná még felsorolni azokat a városokat s azokat az intézményeket, ahová a szegedi városi tisztviselő elmehetne tanulni, ismereteket szerezni, világot látni s az itthoni feladatokat a külföldi alkotásokkal összemérni.

Legyünk azzal tisztába, hogy ha ennek az alapítványnak kamatait elaprózzuk egyes jótékonyági intézmények, vagy egyesületek között, akkor még a részesített jótékonyági intézmények sem járnak jobban, mert a város, egészen bizonyosan, a városi segélybe akarva, nem akarva be fogja számítani azt az összeget, amit az alapítvány kamataiban huznak. Ebben a katasztrófálisan pénznélküli

időben meg van szabva a város teherbíró képességének is határa s akármennyi, kötelezettséget vállal is magára a város, lesznek betöltetlen feladatok, lesznek fel nem vállalt tennivalók. Ilyen körülmények között pedig a város nem is tehet egyebet, mint azt, hogy összeszámítsa mindazt az előnyt, amit egy-egy jótékony cél érdekében nyújtani tud s amit egyik jogcímen ad, azt beszámítsa abba, amit másik jogcímen nyújtani köteles. A jótékonyági intézmények tehát nem járnának jobban, ha az alapítvány kamataiban részesülnek, de ha most ezt a pénzt nem fordítjuk arra, hogy a városi tisztviselői kar színvonalát emeljük vele, hogy a városi tisztviselők nyelvtudását gyarapítsuk, egy darab Európa ismeretere megtanítsuk őket, akkor nagyon hosszú időre marad minden még ebben a vonatkozásban is változatlan, marad a régi szellem és marad a régi horizont. Pedig haladni kellene, emelkedni kellene, a tudást, az ismereteket, az európai szellemet növelni kellene s tegnapinál jobb s a mainál külön Szegedért.

A képviselőház tiltakozása Barthou revízióellenes kijelentései ellen

Eckhardt Tibor, Krüger Aladár, Esterházi Móric, Buchinger Manó, Grieger Miklós és Kánya külügyminiszter beszédei — »A háborus veszedelemmel szemben új békekonferenciát követelünk«

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) A képviselőház szünet előtti utolsó ülése méltóságteljes megnyilatkozás volt Barthou francia külügyminiszternek ismeretes bukaresti revízióellenes kijelentései ellen. A képviselőház folyosóján már az ülés előtt megállapították, az egyes pártok szóokainak felszólalása kétségtelenné teszi, hogy ebben a felfogásban a nemzet spontán találkozik és nincs egyetlen magyar, aki ne utasítaná vissza felháborodással a revízióellenes külügyminiszter módszerét. Az ülés mindvégig a komoly megfontolásnak a jegyében folyt le: egyetlen felszólalás nem volt, amely akár jobbra, akár balra tülépte volna a mérsékletnek azt a keretét, amelyet Magyarország jelenlegi helyzete megkövetel.

Az ülésről

részletes jelentésünk

a következő:

A képviselőház utolsó ülését egy negyed 6 óra után nyitotta meg Almásy László elnök. Közölte, hogy a felsőház elnökének átíratott, hogy a felsőház a költségvetési törvényjavaslatot elfogadta.

Az elnök ezután közölte, hogy Krüger Aladárnak Barthou francia külügyminiszter nyilatkozatai tárgyában

napirend előtti felszólalásra

adott engedélyt.

Krüger rámutatott arra, hogy mindenütt mélyszéles megdöbbenést és végtelen elkeseredést tapasztalt, amelyet a francia külügyminiszter nyilatkozatai idéztek elő. (Nagy zugás a Ház minden oldalán.) Reánk, magyarokra legelkeserítőbb volt a francia külügyminiszternek az az állítása, hogy Románia éppennyug, mint Franciaország, a trianoni békeszerződés-

ben ugyanazokat a területeket kapta vissza, amelyek azelőtt is az övéi voltak.

— Rosszul tanulták meg a történelmet! — kiáltják közbe.

— Felelős francia államférfiúról nem lehet feltételezni, hogy Franciaországnak Elzász-Lotharingiára vonatkozó történelmi jogát csak annyira értékelje, mint amilyen hazug igénye Romániának Erdélyre van. Amikor 1871-ben Elzászt elszakították Franciaországtól, a magyar országgyűlésben Irányi Dániel tiltakozott az elszakítás ellen, hangoztatva, hogy Elzász elszakítása végzetes konfliktusnak lehet szülőanyja.

Ezután történelmi adatokkal bizonyította, hogy az első románokat III. Béla telepítette be az Olt mellé a kunok által elpusztított magyar falvakba. Erdély őslakói több mint ezer év óta a székelyek, akik még a honfoglalás előtt ott voltak Erdélyben. Moldva őslakossága is magyar volt, ilyen körülmények között tehát nem lehet arról beszélni, hogy a románok azt kapták vissza, ami az övék volt. Barthou külügyminiszter nyilatkozatával csak szította az ellentéteket és felkorbácsolta a szenvedélyeket. Ha a francia kormány a kisanant barátságának biztosítása céljából szükségesnek tartotta leszögezni, hogy a revízió kérdésében a hivatalos álláspont és a kisanant álláspontja egyezik, erre találhatott volna a francia külügyminiszter szerencsésebb formulát is.

Az elnök ezután javasolta, hogy a Ház legközelebbi ülését október 23-án tartsa.

Az elnök javaslatához szólva

Eckhardt Tibor,

a független kisgazdák vezére fejezte ki tiltakozását Barthou nyilatkozataival szemben. A francia külügyminiszter nyilatkozatának az a lényege — mondotta — hogy Franciaország a